

Latvijas Republikas

Satversmes tiesas sēdes stenogramma

Lieta Nr.2000-06-04

2000.gada 17.oktobrī

Sēdi vada Latvijas Republikas Satversmes tiesas tiesnese

Ilze Skultāne

I.Skultāne

Paziņoju Latvijas Republikas Satversmes tiesas sēdi par atklātu.

Šodien mēs tiesas sēdē izskatīsi šādu lietu: **“Par Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojuma Nr.128 “Par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”” daļā par valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” pamatkapitālā atbilstību likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam un 13.punktam”.**

Lietu izskatīja Satversmes tiesa trīs tiesnešu sastāvā: tiesneši Juris Jelāgins, Romāns Apsītis un sēdes priekšsēdētāja tiesnese Ilze Skultāne.

Lietas dalībnieki:

pieteikuma iesniedzēju — 20 Saeimas deputātus — pārstāv deputāts Boriss Cilevičs. Tātad jūs esat pilnvarotais pārstāvis saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 23.panta otro daļu. Jā. Paldies. Sēdieties;

institūciju, kas izdevusi aktu, kurš tiek apstrīdēts — Latvijas Republikas Ministru kabineta - pārstāv pilnvarotais pārstāvis Aivars Caune un zvērināts advokāts Jānis Pētersons.

Personības ir pārbaudītas, pilnvaras ir lietā un advokātu orderis.

Vai pirms lietas izskatīšanas pēc būtības ir lietas dalībniekiem kādi lūgumi, kas ir saistīti ar lietas izskatīšanu? Pieteikuma iesniedzēju pārstāvim?

B.Cilevičs

Nē, paldies.

I. Skultāne

Nav. Ministru kabineta pārstāvim un advokātam?

J.Pētersons

Nē, nav.

I.Skultāne

Nav.

Līdz ar to varam pāriet pie lietas izskatīšanas pēc būtības un vārds ziņojumam tiek dots tiesnesim Jurim Jelāginam. Lūdzu!

J.Jelāgins

Šā gada 19.jūnijā 20 7.Saeimas deputāti Satversmes tiesā iesniedza pieteikumu. Pieteikumu iesniedz deputāti Boriss Cilevičs, Mirosļavs Mitrofanovs, Modris Lujāns, Andrejs Klementjevs, Igors Solovjovs, Juris Sokolovskis, Aleksandrs Golubovs, Boriss Rastopirkins, Martinjans Bekasovs, Pāvels Maksimovs, Oļegs Tolmačovs, Jakovs Pliners, Oļegs Deņisovs, Egils Baldzēns, Viola Lāzo, Osvalds Zvejsalnieks, Pēteris Salkazānovs, Jānis Leja, Jānis Čeveris un Jānis Jurkāns.

Pieteikuma iesniedzējs apstrīd Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojuma Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" daļā par valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pamatkapitālā atbilstību likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", turpmāk likums "Par dzīvojamo māju privatizāciju", Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam un 13.punktam".

Pieteikuma iesniedzējs lūdz apstrīdēto rīkojumu atzīt par spēkā neesošu no tā pieņemšanas brīža.

Pieteikumā izteikts viedoklis, ka, ar apstrīdēto rīkojumu iekļaujot dzīvojamo māju Rīgā, Elizabetes ielā 57, valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pamatkapitālā, ir noticis atsavinājums, pārkāpjot likuma "Par dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2. un 3.punktu.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka saskaņā ar Pārejas noteikumu 2.punktu, ikvienu valsts un pašvaldības dzīvojamo māju, kura līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nodota ekspluatācijā,

var atsavināt vienīgi to privatizējot likumā “Par dzīvojamo māju privatizāciju” noteiktajā kārtībā, tas ir, privatizējot to par sertifikātiem. Bet saskaņā ar Pārejas noteikumu 3.punktu, aizliegts atsavināt, iekļāt un apgrūtināt ar lietu tiesībām valsts un pašvaldību dzīvojamās mājas vai to daļas, ja tajās esošie dzīvokļi tiek izīrēti un neapdzīvojamās telpas tiek iznomātas.

Pieteikumā norādīts, ka 1996.gada 28.novembrī Saeima papildinājusi likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumus ar 13.punktu, saskaņā ar kuru valsts un pašvaldību uzņēmējdarbību pamatkapitālā iekļautās dzīvojamās mājas izslēdzamas no uzņēmējdarbību kapitāla un nododamas privatizācijai, bet, izdodot apstrīdēto rīkojumu, Ministru kabinets faktiski ir izdarījis pretējo — nevis izslēdzis dzīvojamo māju Rīgā, Elizabetes ielā 57, no valsts uzņēmējdarbības pamatkapitāla, kā to prasa likums, bet iekļāvis to valsts uzņēmējdarbības pamatkapitālā.

Par pieteikumu š.g. 6.jūlijā ierosināta lieta Nr.2000-06-04 “Par Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojuma Nr.128 “Par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”” daļā par valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” pamatkapitālā atbilstību likumam “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”.

Rīkojums par pieteikuma izskatīšanu, lēmums par lietas ierosināšanu un rīkojums par lietas sagatavošanu izskatīšanai pievienoti lietai.

Likumā noteiktajā kārtībā lēmuma par lietas ierosināšanu noraksti nosūtīti pieteikuma iesniedzējam, publicēšanai laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” un institūcijai, kas izdevusi apstrīdēto aktu — Ministru kabinetam.

Ministru kabinetam tika nosūtīts arī pieteikuma noraksts un uzaicinājums iesniegt atbildes rakstu par lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Satversmes tiesas Kancelejas attiecīgās vēstules pievienotas lietai.

Lietai pievienots arī publicētā lēmuma par lietas ierosināšanu kopija no laikraksta “Latvijas Vēstnesis”.

Atbildes rakstu Satversmes tiesa saņēma š.g. 10.augustā.

Atbildes rakstā Ministru kabinets izsaka viedokli, ka nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušana valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” pamatkapitālā nav pretlikumīga. Līdz ar to Saeimas deputātu pieteikumam nav pamata un tas noraidāms.

Ministru kabinets norāda, ka atbilstoši likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 4.daļai privatizācijai netiek nodotas valsts dzīvojamās mājas, par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu. Saskaņā ar Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmumu Nr.53 “Par banku iestāžu tīkla attīstību un to nodrošināšanu ar darba telpām” 2.punktu nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, tika saglabāts valsts īpašumā.

Atbildes rakstā norādīts, ka valsts nekustamo īpašumu Rīgā, Elizabetes ielā 57, ir nodalījusi, ieguldot to neprivatizējamā valsts akciju sabiedrībā “Rosme” un saņēmusi pretī akcijas ieguldītā mantiskā ieguldījuma apmērā. Veicot šo ieguldījumu, valsts nav izdarījusi atsavinājumu, kas būtu pretrunā ar likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas

noteikumu 2.punktu, bet gan veikusi īpašuma nošķiršanu konkrēta mērķa vajadzībām.

Ministru kabinets paskaidro, ka 1999.gadā ir notikusi valsts akciju sabiedrības “Rosme” reorganizācija un izveidota valsts akciju sabiedrība “Diplomātiskā servisa aģentūra”. Apstrīdētajā rīkojumā atkārtoti tika apstiprināts valsts mantiskais ieguldījums šajā uzņēmēj sabiedrībā, tajā skaitā arī nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57. Ar apstrīdēto rīkojumu īpašuma attiecības netika mainītas, jo valsts akciju sabiedrība “Diplomātiskā servisa aģentūra” ir valsts akciju sabiedrības “Rosme” saistību un tiesību pārņēmēja. Nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, joprojām ir valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” rīcībā, tas nav atsavināts vai iekļāts un līdz ar to nav pamata norādīt uz likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 3.punkta pārkāpumu.

Atbildes rakstā ir norādīts, ka apstrīdētā rīkojuma pieņemšanās brīdī ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, nebija valsts dzīvojamā māja, bet gan valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” īpašums un tāpēc norādēm par likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 2.punkta pārkāpumu neesot juridiska pamata.

Ministru kabineta atbildes raksts pievienots lietai.

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 22.panta otro daļu, Satversmes tiesa iesniedza Ministru kabinetam pieprasījumu par Satversmes tiesā iesniegtā atbildes raksta precizēšanu un juridiskā pamatojuma papildināšanu. Pieprasījums pievienots lietai.

Ministru kabineta atbildes raksta papildinājumu Satversmes tiesa saņēma š.g. 1.septembrī. Tajā Ministru kabinets norāda, ka Ministru padomes 1992.gada 18.februārī pieņemtā lēmuma Nr.53 “Par banku iestāžu tīkla attīstību un to nodrošināšanu ar darba telpām” mērķis bija saglabāt nekustamo īpašumu Rīgā, Elizabetes ielā 57, un citus lēmumā uzskaitītos nekustamo īpašumus valsts vajadzībām, tādējādi nepakļaujot tos denacionalizācijai.

Precizējot savu atbildes rakstu, Ministru kabinets norāda, ka saskaņā ar likumu “Par akciju sabiedrībām” viss valsts akciju sabiedrību pamatkapitāls, izteikts akcijās izdarīto ieguldījumu apjomā, pieder valstij, bet ieguldītās ķermeniskās lietas, konkrētajā gadījumā — nekustamais īpašums, pieder akciju sabiedrībai.

Tāda īpašuma nodalīšana nav uzskatāma par īpašuma atsavināšanu, jo atbilstoši likumam “Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību” atsavināšana ir valsts mantas pārdošana, mainīšana un nodošana bez atlīdzības šajā likumā noteiktajā kārtībā, ja īpašuma tiesības no mantas atsavinātāja pāriet mantas ieguvējam. Iekļaujot nekustamo īpašumu valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā un izsakot to akcijās, nenotiek ne valsts mantas pārdošana, ne mainīšana, ne nodošana īpašumā bez atlīdzības. Līdz ar to valsts īpašuma atsavināšana nav un nevar būt notikusi.

Attiecībā uz apstrīdētā rīkojuma atbilstību likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 13.punktam, Ministru kabineta izsaka viedokli, ka tā kā ar apstrīdēto rīkojumu precizēts valsts mantiskais ieguldījums valsts akciju sabiedrībā “Diplomātiskā servisa aģentūra”, šis rīkojums nav skatāms atbilstoši likuma “Par dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 13.punktam.

Ministru kabineta atbildes raksta precizējums un juridiskā pamatojuma papildinājums ir pievienoti lietai.

Rīgas apgabaltiesas Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodaļa un Rīgas pilsētas Centra rajona izpilddirekcija tika uzaicinātas iesniegt to rīcībā esošus dokumentus, kam varētu būt nozīme lietā.

Attiecīgās Satversmes tiesas tiesnešu vēstules un saņemtie materiāli pievienoti lietai.

Lietai pievienoti normatīvie akti un citi materiāli, kas saistīti ar izskatāmo lietu.

Ekspertīzes lietā netika noteiktas.

Lēmums par lietas nodošanu izskatīšanai pieņemts š.g. 25.septembrī.

Par tiesas sēdi pienācīgi paziņots lietas dalībniekiem. Attiecīgās Satversmes tiesas Kancelejas vēstules pievienotas lietai.

Paziņojums par tiesas sēdi publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" š.g. 3.oktobrī.

Ar lietas materiāliem pušu pārstāvji ir iepazinušies.

I.Skultāne

Paldies. Vai ir tiesnešiem kādi jautājumi ziņotājam? Nav nekādi.

Lietas dalībniekiem nav radušies nekādi lūgumi vai papildinājumi? Nav.

Tātad tālāk vārds tiek dots pieteikuma iesniedzēja pārstāvim Borisam Cilevičam lietas faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam. Un es atgādinu, ka jūsu runas ilgums, tātad, nedrīkst pārsniegt 30 minūtes. Ja nu ļoti nepieciešams, tad ir jāizsaka lūgums.

B.Cilevičs

Paldies.

Es gribētu uzsvērt, ka šajā lietā runa iet par konkrētu personu tiesībām. Atbildējs šajos dokumentus, ko citēja godātais tiesnesis, runāja par atsavināšanu. Es gribu uzsvērt, ka šeit tomēr lietas būtība ir nevis tajā faktā, vai šī manta tika atsavināta vai nē, bet faktā, ka cilvēkiem, kam ir tiesības privatizēt saskaņā ar likumu viņu īrētos dzīvokļus, šādas tiesības tika atteiktas.

1999.gada pavasarī valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, īrnieki ar nolūku privatizēt savus īrētos dzīvokļus griezās valsts akciju sabiedrībā "Diplomātiskā servisa aģentūra", lai saņemtu izziņu par to, ka viņiem nav īres un komunālo maksājumu parādu. Izniedzot šo izziņu, akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" prezidents Caunes kungs norādīja, ka saskaņā ar attiecīgo Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.128, nekustamais īpašums Elizabetes ielā 57, Rīgā, ir ieguldīts šīs akciju sabiedrības pamatkapitālā un uz minēto nekustamo īpašumu Rīgas pilsētas Zemesgrāmatas nodaļā īpašuma tiesības nostiprinātas šai akciju sabiedrībai vienai pašai. Tādējādi minēto dzīvokļu

nodošana īpašumā, īrnieku īpašumā, līdz dzīvojamās mājas privatizācijai nav likumīga pamata. Protams, formāli šī atbilde atbilst minētajam rīkojumam Nr.128, taču pats šis rīkojums neatbilst likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju".

Kā redzams no akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" prezidenta Caunes kunga 1999.gada 30.aprīļa vēstules, dzīvojamā māja Rīgā, Elizabetes ielā 57, vairs nepieder valstij. Tas ir, atsavināta šai akciju sabiedrībai, pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu Nr.128, konkrēti 4.punktu. Šāds atsavinājums noticis, pārkāpjot likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2. un 3.punktu.

Jāatzīmē, ka, kaut gan šis likums "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" tika vairākkārt grozīts, jau no paša sākuma ar likuma stāšanos spēkā brīdī, 1995.gadā, šajā likumā jau tika ietverta norma, kas aizliedza jebkādu citu atsavināšanas veidu, izņemot privatizāciju likumā noteiktajā kārtībā. Tātad šis Pārejas noteikumu 2.punkts tika pārkāpts, jau pieņemot šo lēmumu.

Tātad par 3.punktu. Nu šajā kontekstā var arī papildināt, bet var arī nerunāt.

1996.gada 28.novembrī Saeima papildināja šo likumu "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" ar Pārejas noteikumu 13.punktu, saskaņā ar kuru valsts vai pašvaldību uzņēmējsabiedrība pamatkapitālā iekļautās dzīvojamās mājas izslēdzamas no uzņēmējsabiedrības kapitāla un nododamas attiecīgo administratīvo teritoriju pašvaldībām un Centrālajai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai privatizācijai. Jāsaka vairāk, ka šī norma ietver arī konkrētu datumu. Šīs mājas bija jānodod privatizācijai līdz 1997.gada 31.decembrim. Tātad šī norma faktiski nemainīja likuma būtību, bet tā vienkārši precizēja procedūru, kā Ministru kabinetam būtu jārīkojas ar tām dzīvojamajām mājām, kas tika iekļautas uzņēmējsabiedrību pamatkapitālā. Diemžēl Ministru kabinets to nedarīja. Un tur ir problēmas būtība. Un tā vietā Ministru kabinets pieņēma rīkojumu Nr.128, ko mēs arī apstrīdam šodien, un, faktiski, vēlreiz apstiprināja savu nelikumīgo rīcību, apstiprināja, ka šis namīpašums, šie dzīvokļi netiks privatizēti, bet tiek atsavināti akciju sabiedrībai, un līdz ar to īrnieku likumīgās tiesības tika pārkāptas.

Pamatojoties uz augstākminēto, mēs lūdzam atzīt 1999.gada 18.marta Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" daļā par valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pamatkapitālā par neatbilstošu Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2., 3. un 13.punktam" no tā pieņemšanas brīža.

Paldies.

I.Skultāne

Tiesnešiem ir kādi jautājumi Cileviča kungam? Tiesnesis Apsītis, lūdzu!

R.Apsītis

Jā, varbūt viens jautājums. Sakiet, lūdzu, vai jūsu rīcībā ir kāda informācija par to, ka iedzīvotājiem būtu piedāvāts dzīvoklis kaut kur citur, ko viņi varētu privatizēt, vai nav tādas informācijas?

B.Cilevičs

Jebkurā gadījumā tas nebija piedāvāts visiem. Es zinu, ka... es nezinu detaļas, jo, godīgi sakot, mēs spriežam galvenokārt pēc dokumentiem par šīs lietas būtību, bet pēc tādas neoficiālas informācijas tur vismaz viens komunālais dzīvoklis, kas tur bija, ir jau atbrīvots. Man nav zināms, vai tas tika darīts, pamatojoties uz kaut kādiem Ministru kabineta izdotajiem normatīvajiem aktiem. Bet es droši zinu, ka nu vismaz ļoti daudziem... varbūt vairākiem šīs mājas iedzīvotāju nekas netika piedāvāts un viņu statuss šajā mājā absolūti nav skaidrs un nav noteikts ar kaut kādu normatīvo aktu.

I.Skultāne

Tiesnesis Jelāgins.

J.Jelāgins

Sakiet lūdzu, cik pavisam dzīvokļu šobrīd šajā namā tiek izīrēti?

B.Cilevičs

Man grūti pateikt... Nu kopumā tur bija 24 dzīvokļi, cik es zinu, vismaz viens no šiem dzīvokļiem ir atbrīvots, tas komunālais dzīvoklis, tā kā precīzs skaits man nav zināms, bet vismaz pieci šīs mājas iedzīvotāji iesniedza sūdzību prokuratūrā. Tā kā vismaz pieci īrnieki mēģināja privatizēt savus dzīvokļus un viņiem tas tika atteikts.

J.Jelāgins

Un vēl viens jautājums. Kāpēc jūs lūdzat šo rīkojumu Nr.128 atzīt par spēkā neesošu no tā pieņemšanas brīža?

B.Cilevičs

Es domāju, ka tas ir vienīgais juridiskais formulējums, kas būtu korekti šajā gadījumā, jo mūsdiā šis rīkojums neatbilda likuma prasībām jau no paša sākuma. Un, ja šis rīkojums tiek atcelts no pieņemšanas brīža, tas nozīmē, ka tas neizraisa nekādas juridiskas sekas, un, līdz ar

to, atteikums izsniegt īrniekiem attiecīgos dokumentus dzīvokļu privatizācijai nav pamatots, ja šis rīkojums tiek atcelts no pieņemšanas brīža.

I.Skultāne

Man arī būtu daži jautājumi.

Sakiet, lūdzu, vai jums ir zināms, vai šī valsts akciju sabiedrība “Diplomātiskā servisa aģentūra” ir reorganizēta akciju sabiedrība, tātad jauns subjekts, vai būtībā tā pati akciju sabiedrība “Rosme”, kurai ir mainīts nosaukums?

B.Cilevičs

Tā ir tā pati akciju sabiedrība, spriežot pēc ieraksta zemesgrāmatā, piemēram, tur tieši grozīts ieraksts zemesgrāmatā sakarā ar nosaukuma maiņu. Bet te varbūt būtu jāpasvītro, ka būtībā likumam neatbilstošs jau bija 1996.gadā Ministru kabineta rīkojums, ar ko šī dzīvojamā māja tika iekļauta akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā. Bet mēs nevaram apstrīdēt šo 1996.gada rīkojumu, jo, līdz ar šī rīkojuma Nr.128 pieņemšanu, tas 1996.gada rīkojums vienkārši zaudē spēku. Tā kā būtu bezjēdzīgi apstrīdēt normatīvo aktu, kas vairs nav spēkā. Tā kā faktiski rīkojuma Nr.128 neatbilstība rīkojumam iziet no 1996.gada rīkojuma neatbilstības likumam.

I.Skultāne

Tas būtu bijis arī mans otrs jautājums tieši par to, ka mēs redzam, ka jau 1996.gadā ir atsavināta... atvainojos... ir ieguldīta “Rosmes” pamatkapitālā. Tātad būtībā jūs jau uzskatāt, ka tanī brīdī...

B.Cilevičs

Jā, protams. Bet tā kā šis rīkojums vairs nav spēkā, mēs nu neko nevaram ar to darīt.

I.Skultāne

Paldies.

Vai Ministru kabineta pārstāvjiem ir kādi jautājumi Cileviča kungam?... Lūdzu!

J.Pētersons

Man būtu jautājums. Sakiet lūdzu, pieteikumā ir norādīts, ka nekustamais īpašums atsavināts pārkāpjot Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2. un 3.punktu. Sakiet lūdzu, kā jūs izprotat terminu "atsavināšana" un ar kādām materiālo tiesību normām jūs varat pamatot pieteikuma iesniedzēju apgalvojumu, ka nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, ir atsavināts?

B.Cilevičs

Jā. Te, protams, jābalstās pirmām kārtām uz Civillikuma normām un Civillikums neietver definīciju, kas ir atsavināšana. Toties saskaņā ar Civillikuma 927.pantu te ir dota īpašuma definīcija. Tātad, īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, tās ir tiesības valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamus labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Un, ja mēs iepazīsimies ar valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" statūtiem, te ir skaidri redzams, ka saskaņā ar statūtu 1.6.pantu sabiedrībai ir atsevišķa manta. Sabiedrība ir atbildīga par savām saistībām ar visu tai piederošo mantu, uz kuru var vērst piedziņu saskaņā ar likumu, un valsts kā akcionārs atbild par sabiedrību saistību tikai ar savu ieguldījumu pamatkapitālu. Nekādas atrunas statūtos saskaņā ar attiecīgo šo nekustamo īpašumu Elizabetes ielā 57 nav. Saskaņā ar punktu 2.2.3.statūtos sabiedrības darbības virziens, viens no virzieniem, ir sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana. Tātad var arī tālāk turpināt, bet no statūtiem skaidri redzams, ka valsts akciju sabiedrībai "Diplomātiskā servisa aģentūra" ir pilnīgi neierobežotas tiesības rīkoties ar savu īpašumu, ieskaitot arī to namīpašumu Elizabetes ielā 57, ko Ministru kabinets iekļāva šīs sabiedrības statūtu kapitālā. Tātad, no tā mēs varam secināt, ka patiešām šis namīpašums tika atsavināts par labu valsts akciju sabiedrībai "Diplomātiskā servisa aģentūra".

J.Pētersons

Paldies jums. Man ir vēl divi jautājumi.

Sakiet, lūdzu, ar ko ir pamatots pieteikumā norādītais, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojums Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" neatbilst Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 3.punktam.

B.Cilevičs

Jā, es domāju, ka, principā, var teikt, ka šis rīkojums kopumā neatbilst likuma mērķim un likuma normām. Bet, faktiski, mēs uzskatām tā, ka, kaut gan patiešām atsavināšana, namīpašuma atsavināšana notika jau ar 1996.gada rīkojumu, tomēr šis rīkojums Nr.128, atceļot šo iepriekšējo 1996.gada rīkojumu, tomēr, faktiski, vēlreiz atkārtoja to pašu rīcību. Un līdz ar to notika īpašuma atsavināšana, kas ir tieši aizliegta ar likuma Pārejas noteikumu 3.punktu. Tātad, kā jau es izskaidroju, te, protams, ir zināmas juridiskas finises sakarā ar to, ka šis rīkojums Nr.128 pasludināja par spēkā neesošu 1996.gada rīkojumu. Bet, līdz ar to,

faktiski, šis rīkojums... šim rīkojumam ir tāds pats juridiskais efekts kā 1996.gada rīkojumam un tieši tāpēc tas ir pretrunā ar likuma Pārejas noteikumu 3.punktu.

J.Pētersons

Un Cilēviča kungs, man ir pēdējais jautājums. Izrietoši no pieteicēju iesniegtā pieteikuma, es vēlētos zināt, ar ko ir pamatots pieteikumā norādītais, ka Latvijas Republikas Ministru kabinets ar konkrētu daļā apstrīdēto rīkojumu Nr.128 ir iekļāvis dzīvojamo māju Rīgā, Elizabetes ielā 57, valsts uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā.

B.Cilevičs

Tas ir šī rīkojuma 4. punkts. Aģentūra ir pārņēmusi tās pamatkapitālā iekļauto nekustamo īpašumu no līdzšinējiem valdītājiem un noteiktā kārtībā ierakstīts zemesgrāmatā uz aģentūras vārda. Tātad, cik man ir zināms, zemesgrāmatā īpašums, nekustamais īpašums, tiek ierakstīts uz īpašnieka vārda. Tātad šis formulējums skaidri liecina par to, ka šis namīpašums tiek atsavināts vai tiek apstiprināts... īpašuma atsavinājums par labu valsts akciju aģentūrai un līdz ar to šis īpašums tiek iekļauts sabiedrības statūtkapitālā.

J.Pētersons

Paldies. Man vairāk jautājumu nav.

I.Skultāne

Otram pārstāvim arī nav? Nav vairāk. Paldies.

Tālāk tātad vārds lietas faktisko apstākļu un juridiskā pamatojuma izklāstam tiek dots Ministru kabineta pārstāvim. Kurš no jums runās? Vai abi? Pētersons. Es arī atgādinu, ka tātad jūsu runas garums var būt līdz 30 minūtēm. Lūdzu.

J.Pētersons

Paldies.

Godātā tiesa! Pieteikuma iesniedzēji, pamatojoties uz pieteikumā minēto, lūdz atzīt Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojuma Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" daļā par valsts dzīvojamās mājas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pamatkapitālā par neatbilstošu Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam

un 13.punktam” no tā pieņemšanas brīža.

Latvijas Republikas Ministru kabinets uzskata, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojums Nr.128 “Par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”” tā apstrīdētajā daļā atbilst pieteikuma iesniedzēju norādītajam Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu normām sekojošu iemeslu dēļ: pirmkārt, pieteikuma iesniedzēji norāda, ka dzīvojamā māja Rīgā, Elizabetes ielā 57, atsavināta, pārkāpjot Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 2.punkta pirmo teikumu un 3.punktu. Pārejas noteikumu 2.punkta pirmais teikums tā pašreizējā redakcijā, kas stājās spēkā no 1997.gada 11.jūlija nosaka, ka ikvienu valsts vai pašvaldības dzīvojamo māju, kura līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nodota ekspluatācijā, var atsavināt vienīgi to privatizējot šajā likuma noteiktajā kārtībā.

Savukārt Pārejas noteikumu 3.punkts tā pašreizējā redakcijā, kas stājās spēkā no 2000.gada 1.janvāra, nosaka, ka ar šī likuma spēkā stāšanās dienu aizliegts atsavināt, iekļāt un aprūtināt ar lietu tiesībām valsts un pašvaldību dzīvojamās mājas vai to daļas, kā arī valsts un uzņēmēj sabiedrību pamatkapitālā iekļautās dzīvojamās mājas vai to daļas, ja tajās esošie dzīvokļi tiek izīrēti un neapdzīvojamās telpas tiek iznomātas, izņemot šā likuma 9. un 77.pantā paredzētos gadījumus.

Faktiski, 1992.gada 18.februārī Latvijas Republikas Ministru padome pieņēma lēmumu Nr.53 “Par banku iestāžu tīkla attīstību un to nodrošināšanu ar darba telpām”, ar kura 1.punktu nolemts saglabāt ēku Rīgā, Elizabetes ielā 57, valsts īpašumā. Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 4.daļa nosaka, ka privatizācijai netiek nodotas valsts dzīvojamās mājas, par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu. Latvijas Republikas Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmums Nr.53 “Par ēkas Rīgā, Elizabetes ielā 57, saglabāšanu valsts īpašumā” ir spēkā esošs no tā pieņemšanas dienas, t.i., no 1992.gada 18.februāra.

Līdz ar to, uz nekustamā īpašuma objektu Rīgā, Elizabetes ielā 57, neattiecas Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 1.daļa, kas tās pašreizējā redakcijā paredz, ka visas valsts un pašvaldību dzīvojamās mājas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nodotas ekspluatācijā, nododamas privatizācijai, jo likumdevējs arī ir paredzējis izņēmumus šajā likumā minētajos gadījumos, t.i., atbilstoši norādīta panta 4.daļai likumdevējs ir paredzējis Ministru kabinetam tiesības pieņemt lēmumu par valsts dzīvojamās mājas neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā.

Ievērojot to, ka valsts centrālās izpildvaras funkcijās neietilpst valsts nekustamā īpašuma apsaimniekošana, Latvijas Republikas Ministru padome bija tiesīga pieņemt lēmumu par valsts nekustamā īpašuma nodošanu valsts uzņēmumam tā apsaimniekošanai valsts interesēs. Tā, Latvijas Republikas Ministru padome 1992.gada 19.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.242 “Par telpu iedalīšanu banku iestādēm Rīgā”. Ar minētā lēmuma 1.punktu ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, nodota valsts uzņēmuma “Rosme” valdījumā un lietojumā.

1992.gada 7.jūlijā Latvijas Republikas Augstākā padome pieņēma likumu “Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūsabiedrībās”, kas vēlāk zaudēja spēku no 1996.gada 18.aprīļa. Ar šī likuma pieņemšanu likumdevējs paredzēja izpildvarai tiesības pārveidot valsts uzņēmumus valsts statūsabiedrībās, kurās viss kapitāls pieder valstij. Realizējot minētās tiesības, Latvijas Republikas Ministru kabinets 1995.gada 23.novembrī pieņēma rīkojumu Nr.717 “Par valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālu”. Valsts akciju sabiedrības

“Rosme” pamatkapitālā kā valsts mantiskais ieguldījums tika iekļauta arī ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57. Šis rīkojums ir likumīgs, tas atbilst Latvijas Republikas 1992.gada 7.jūlija likumam “Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās”, jo atbilstoši minētā likuma 6.pantam, pārveidojot valsts uzņēmumus statūtsabiedrībā, tās pamatkapitālu bez cita veido arī pamatlīdzekļu bilances vērtības, līdz ar to, izveidotajā valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā tika ieskaitīts arī valsts kapitāls, t.i., nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57.

Civillikuma 1036.pants nosaka, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesības par lietu, cik tālu šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem. Ar nekustamā īpašuma iekļaušanu valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā, netika izbeigtas valsts pilnīgas varas tiesības par lietu, t.i., ēku Rīgā, Elizabetes ielā 57. Iekļaušana pamatkapitālā, pēc savas būtības, nebija vērsta uz īpašuma atsavināšanu un nenodibināja īpašuma tiesības valsts akciju sabiedrībai “Rosme”. Arī F.Konradi un A.Valters grāmatā “Civillikums ar paskaidrojumiem. Lietu tiesības.” Izdevējs: Grāmatrūpnieks, Rīga, 1935.gads 123.lappusē, norādījuši, ka atvēlējums kā darījums pēc savas būtības nav vērsts uz atvēlētās mantas atsavināšanu un vispār nevar tikt uzskatīts par tādu juridisku pamatu, kurš pats par sevi varētu nodibināt īpašuma tiesību lietas ieguvējam.

Tādējādi, nav pamats uzskatīt, ka būtu pārkāpts Latvijas Republikas Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmums Nr.53 “Par ēkas Rīgā, Elizabetes ielā 57, saglabāšanu valsts īpašumā”.

Vēlāk, t.i., 1996.gada 8.jūlijā, Latvijas Republikas Saeima pieņēma jaunu likumu “Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās”, kas stājās spēkā no 1996.gada 2.augusta. Atbilstoši minētā likuma 5.panta 1.daļai visas ķermeniskās lietas, intelektuālais īpašums un vērtspapīri, kuru vērtība tiek iekļauta statūtsabiedrības pamatkapitāla vērtībā šā likuma 8.pantā noteiktajā kārtībā, pēc tam, kad statūtsabiedrība ir reģistrēta uzņēmuma reģistrā, kļūst par jaunizveidotās statūtsabiedrības īpašumu. Norādītā likuma 8.panta 3.daļa paredz tikai vienu ierobežojumu, kas nebija spēkā Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995.gada 23.novembra rīkojuma Nr.717 pieņemšanas brīdī, tas ir, pārveidojot uzņēmumus statūtsabiedrībā, tā aktīvos nedrīkst iekļaut tās ķermeniskās lietas, intelektuālo īpašumu un vērtspapīrus, kurus, saskaņā ar likumu, nevar privatizēt vai kuri nodoti uzņēmumam tikai turējumā. No minētā izriet, ka arī, stājoties spēkā 1996.gada 8.jūlija likumam “Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās”, iepriekšējās, ķermeniskās lietas, t.i., nekustamā īpašuma iekļaušana valsts statūtsabiedrības pamatkapitālā, atbilst likuma normām, jo ar likumu nav noteikts, ka konkrēto ķermenisko lietu vispār nevar privatizēt un tā iepriekš bija nodota valsts uzņēmumam nevis tikai turējumā, bet gan valdījumā un lietojumā.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 1.panta 18.apakšpunktu, likumdevējs ir definējis terminu “valsts dzīvojamā māja”, t.i., valsts īpašumā esoša dzīvojamā māja, kas nodota valsts iestādes vai uzņēmuma, uzņēmēj sabiedrības valdījumā.

Līdz ar to, no 1996.gada 2.augusta nav juridiska pamata uzskatīt ēku Rīgā, Elizabetes ielā 57, par valsts dzīvojamo ēku, jo valsts akciju sabiedrība “Rosme” no nekustamā īpašuma faktiskā valdītāja un īpašuma vietnieka valdījumā Civillikuma 876.panta izpratnē uz likuma pamata kļūva par lietas īpašnieku Civillikuma 927.panta izpratnē, t.i., ieguva pilnīgas varas tiesības pār lietu.

Kā izriet no profesora V.Sinaiska darba “Latvijas civiltiesību apskats. Lietu tiesības”, atkārtots izdevējs: Latvijas Juristu biedrība, Rīga, 1996.gads, 51.lappuse, lietu tiesības bez cita

var pastāvēt uz likuma pamata, t.i., īpašumu var iegūt arī bez lietas atsavināšanas.

Bez tam, nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, ir vienots, sastāvošs no litera 1 — 6-stāvu dzīvojamā ēka un litera 2 — 5-stāvu administratīvā ēka. Liters Nr.1 atzīts par neatbilstošu dzīvojamo ēku sanitārtehniskajām prasībām vēl ar Rīgas pilsētas Centra rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas 1991.gada 8.maija lēmumu Nr.121 “Par Centra rajona dzīvojamo māju atbilstību sanitārtehniskajām prasībām”. Jāatzīmē, ka gan Latvijas Republikas Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmumā Nr.53, gan turpmākajos normatīvajos aktos nav norādes uz nekustamo īpašumu Rīgā, Elizabetes ielā 57, kā dzīvojamo māju.

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu “Par akciju sabiedrībām” valsts akciju sabiedrība ir akciju sabiedrība, kurā viss pamatkapitāls vai visas balsis pieder valstij. Savukārt pamatkapitāls ir nauda un citas mantiskās vērtības, kas nepieciešamas akciju sabiedrības darbības uzsākšanai un tās statūtos noteikto mērķu sasniegšanai. Un to veido visas sabiedrības izlaisto akciju nominālvērtības kopsumma. Norādītā likuma 21.panta 6.punktā noteikts, ka akciju sabiedrībā ieguldītās ķermeniskās lietas kļūst par sabiedrības īpašumu.

No minētā izriet, ka valsts akciju sabiedrības viss pamatkapitāls izteikts akciju formā izdarīto ieguldījumu apmērā pieder valstij, bet ieguldītās ķermeniskās lietas, konkrētajā gadījumā, nekustamais īpašums pieder akciju sabiedrībai. Arī no Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību” viedokļa nav uzskatāms, ka notikusi īpašuma atsavināšana, jo atbilstoši minētajam likumam atsavināšana ir valsts mantas pārdošana, mainīšana un nodošana bez atlīdzības šajā likumā noteiktajā kārtībā, ja rezultātā īpašuma tiesības no mantas atsavinātāja pāriet mantas ieguvējam. Iekļaujot nekustamo īpašumu valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā un izsakot to akciju formā, tas ir, vērtspapīros, kas apstiprina akcionāru līdzdalību akciju sabiedrības pamatkapitālā, nenotiek atsavināšana minētā Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldības mantas atsavināšanas kārtību” izpratnē, līdz ar to, nav pamata uzskatīt, ka notikusi valsts īpašuma atsavināšana. Civillikuma 1067.panta izpratnē akcijas, kā tas norādīts iepriekšminētajā F.Konradi un A.Valtera grāmatā “Civillikums ar paskaidrojumiem. Lietu tiesības.” 194.lappusē, gan nekad nedod akcionāram līdzīpašuma, kopīpašuma tiesības akciju sabiedrības mantībām, vai tajā ietilpstošos lietiskos priekšmetos, jo akciju sabiedrība ir patstāvīga juridiska persona un kā tāda patstāvīgs tiesību subjekts un, līdz ar to, arī savas mantības vienīgais subjekts. Tomēr īpašums, faktiski, netiek atsavināts, bet gan paliek piederīgs valstij kā valsts akciju sabiedrības īpašums.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995.gada 13.jūnija noteikumiem Nr.154 “Administratīvo aktu procesa noteikumi”, piemērojot sistemātisku un teoloģisku tiesību normu tulkošanas metodes secināms, ka valsts tās izpildvaras personā, pieņemot lēmumu par nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57, saglabāšanu valsts īpašumā, vēlāk, iekļaujot to valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā, nav veikusi to atsavināšanu, bet gan lēmusi jautājumu par nekustamā īpašuma izdevīgu un efektīgu apsaimniekošanu, pamatojoties uz tiesību aktiem.

Valsts akciju sabiedrība “Rosme”, vēlāk pārdēvēta par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”, pēdējā atkārtoti reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar tādu pašu numuru kā valsts akciju sabiedrība “Rosme”, t.i, 000302059. Atbilstoši Civillikuma 993.pantam, kā arī izrietoši no iepriekš norādītās F.Konradi un A.Valtera grāmatas “Civillikums ar paskaidrojumiem. Lietu tiesības” 103.lappuse, ar īpašnieku sabiedrības nosaukuma vai sastāva pārmaiņu nenotiek arī īpašnieku kā tādu pārmaiņa, bet tikai zemesgrāmatu titula regulēšana, t.i., nenotiek nekustamā īpašuma pāreja, jo nav pārejas akta, bet zemesgrāmatās ierakstītie dati par īpašnieku sastāvu tiek saskaņoti ar faktiskajiem

apstākļiem.

No valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūras” statūtu 1.6.punkta izriet, ka sabiedrībai ir atsevišķa manta, bet 1.7.punkts nosaka, ka valsts kā akcionārs atbild par sabiedrības saistībām tikai ar savu ieguldījumu pamatkapitālā, kas vēlreiz apliecina, ka valsts īpašums, t.i., ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, nav atsavināms.

Pie šādiem apstākļiem, izpildot Latvijas Republikas Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmumu Nr.53, ar kuru nolemts saglabāt valsts īpašuma ēku Rīgā, Elizabetes ielā 57, ieguldot minēto īpašumu neprivatizējamās valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā, atbilstoši Latvijas Republikas likumam “Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūsabiedrībās”, valsts nav veikusi darbības, kas būtu pretrunā ar Latvijas Republikas likumu “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 2.punkta pirmo teikumu.

Nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, ir valsts akciju sabiedrības “Diplomātiskā servisa aģentūra” kā bijušās valsts akciju sabiedrības “Rosme” tiesību, saistību un mantas pārņēmējas rīcībā, tas nav ne atsavināts, ne iekļāts, ne apgrūtināts ar lietu tiesībām, līdz ar to, nav nekāds pamats uzskatīt, ka būtu pārkāpts Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 3.punkts.

Otrkārt, pieteikuma iesniedzēji norāda, ka Latvijas Republikas Ministru kabinets pieņemot 1999.gada 18.marta rīkojumu Nr.128 “Par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”” nav ievērojusi Latvijas Republikas likumu “Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 13.punkta prasības. Uzsvērts, ka dzīvojamā māja Rīgā, Elizabetes ielā 57, nevis izslēgta, bet gan, gluži pretēji, iekļauta uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā.

Pārejas noteikumu 13.punkts tā pašreizējā redakcijā, kas stājās spēkā no 1998.gada 2.jūnija, nosaka, ka valsts vai pašvaldības uzņēmējsabiedrību pamatkapitālā iekļautās dzīvojamās mājas izslēdzamas no uzņēmējsabiedrības pamatkapitāla un nododamas attiecīgo administratīvo teritoriju pašvaldībām, vai Centrālajai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai pēc tam, kad ir segti visi izdevumi par dzīvojamās mājas sagatavošanu privatizācijai, ja Ministru kabinets nav noteicis citu kārtību, kādā finansējama dzīvojamās mājas sagatavošana privatizācijai. Faktiski, ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojumu Nr.128 nekādas īpašuma attiecības netika mainītas. Nekāds lēmums par ēkas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā ar šo rīkojumu netika pieņemts. Minētā rīkojuma pieņemšanas nepieciešamību noteica tas, ka valsts akciju sabiedrība “Rosme” tika pārdēvēta par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”. Līdz ar to bija nepieciešams atzīt par spēku zaudējušu Latvijas Republikas Ministru kabineta 1996.gada 14.augusta rīkojumu Nr.334 “Par valsts akciju sabiedrību “Rosme”, nosakot, ka valsts kapitāldaļas turētājs valsts akciju sabiedrībā “Diplomātiskā servisa aģentūra” ir Ārlietu ministrija, kā arī noregulēt zemesgrāmatu titulu. Ar rīkojumu Nr.128 3.punktu tikai atkārtoti tika apstiprināts valsts mantiskais ieguldījums — nekustamais īpašums — tajā skaitā Rīgā, Elizabetes ielā 57, valsts akciju sabiedrībā “Diplomātiskā servisa aģentūra”.

Kā izriet no minēta rīkojuma pielikuma, tad tas tikai apstiprina un konstatē, ka nekustamais īpašums jau iepriekš ir iekļauts valsts uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā un, faktiski, rīkojums Nr.128 nav skatāms Latvijas Republikas likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 13.punktā kontekstā. Pie tam, norādītais punkts, kā tajā tieši noteikts, attiecas uz tālāko darbību pēc tam, kad ir segti visi izdevumi par dzīvojamās mājas

sagatavošanu privatizācijai, ja Ministru kabinets nav noteicis citu kārtību. Jāpiebilst, ka Ministru kabinets vispār nav lēmis par nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57, nodošanu privatizācijai.

Pie šādiem apstākļiem, kā arī piemērojot gramatisko, sistemātisko un teoloģisko tiesību normu tulkošanas metodes, ne ar ko nav pamatots pieteikuma iesniedzēju apgalvojums, ka rīkojuma Nr.128 ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļauta valsts uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā.

Pretēji pieteikuma iesniedzēju norādītajam Latvijas Republikas likums "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" būtu pārkāpts tikai tad, ja Latvijas Republikas Ministru kabinets būtu pieņēmis lēmumu ēku privatizēt, bet pēc tam netiktu izpildīts ar šo likumu noteiktais.

Noslēgumā vēlamies uzsvērt, ka izrietoši no iepriekšminētā nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, nav atsavināts, bet gan likumīgi iekļauts valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā. Tas nav ne ieķīlāts, ne apgrūtināts ar lietu tiesībām.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojumam Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" ir tehnisks raksturs, kas apkopo izmaiņas un ir vērsts uz zemesgrāmatu titulu, nevis īpašuma tiesību regulēšanu.

Ievērojot izklāstīto un vadoties no Latvijas Republikas Satversmes tiesas likuma 30. un 31.pantiem, lūdzu pieņemt nolēmumu, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojums Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" atbilst Latvijas Republikas likumam "Par valsts un pašvaldības dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam un 13.punktam. Paldies.

I.Skultāne

Paldies. Vai ir kādi jautājumi Pētersona kungam tiesnešiem?

J.Jelāgins

Man ir viens jautājums.

I.Skultāne

Lūdzu!

J.Jelāgins

Ministru kabineta atbildes raksta papildinājumā jūs norādāt, ka Ministru kabineta 1992.gada

18.februāra lēmuma Nr.53 mērķis bija saglabāt nekustamo īpašumu valsts vajadzībām, tādējādi nepakļaujot tos denacionalizācijai. Sakiet lūdzu, vai jēdziens “denacionalizācija” ietver sevī arī privatizāciju?

J.Pētersons

Nē, tie ir dažādi jēdzieni. Denacionalizācija, protams, ir īpašumu atdošana likumīgajiem īpašniekiem bijušajiem.

J.Jelāgins

Paldies.

I.Skultāne

Jautājums Apsīša kungam. Lūdzu!

R.Apsītis

Sakiet lūdzu, vai nams Elizabetes ielā 57 ir vai nav dzīvojamā māja? Jūs minējāt tur laikam, ja es pareizi jūs sapratu, kādas mājas daļas literi 5 un 6.

J.Pētersons

Literi 1 un 2. Jā, nu ja mēs ņemam, tātad, faktiski, kā Latvijas Republikā veidojas teorija par to, kas tad ir dzīvojamā māja vai nav dzīvojamā māja, tad kā, teiksim, uzskata Krauzes kungs, tad vienīgais pamats, kas to nosaka, ir ieraksts namīpašuma kartītē. Konkrētajā gadījumā namīpašuma kartīte ir izgatavota vēl 1971.gadā un šajā te kartītē tātad iet runa par literu Nr.1 kā dzīvojamo ēku un literu Nr.2 — tā jau ir administratīvā ēka. Bet pēc būtības šis te viss, visa šī ēka ir vienota.

R.Apsītis

Ja viņa ir vienota un tur kāds spārns ir apdzīvots, cits atkal nē, tad kopumā kas tā ir par māju?

J.Pētersons

Kopumā jautājums ir strīdīgs. Zemesgrāmatā ir reģistrēta daļa kā dzīvojamā ēka un daļa kā administratīvā ēka.

R.Apsītis

Tā. Un vēl otrs jautājums ir tāds. Kā, pēc jūsu domām, šīs mājas iedzīvotāji, kuri līdz pat šim laikam, acīmredzot, irēja dzīvokļus, kurus viņi apdzīvo, kā viņi varētu īstenot šīs savas tiesības privatizēt dzīvokļus?

J.Pētersons

Es domāju, ka otrs pārstāvis, Caunes kungs, varētu pastāstīt par šo situāciju, kā ir ar dzīvokļu piedāvājumu tiem cilvēkiem, kas tur dzīvo. Es no savas puses vienīgi varu piebilst, ka valsts var un ir konkrētajā gadījumā, es uzskatu, realizējusi savas tiesības saglabāt šo te ēku valsts īpašumā un ja, kā uzsvēra prasības iesniedzējs, pieteikuma iesniedzējs, ja iet runa par konkrētu personu tiesību aizskārumu pēc lietas būtības, tādā gadījumā es uzskatu, ka tikpat labi tiesības un pienākumi ir ne tikai valstij, bet arī pilsoņiem un šādā gadījumā, ja mēs pieejam ar šādu apskatu, būtu vispār jāpārskata visa likumdošana, kas saistīta ir ar namīpašumu atdošanu likumīgajiem īpašniekiem un denacionalizāciju, jo tajā gadījumā šiem te cilvēkiem nav absolūti vispār nekādas tiesības. Bet jautājumā, ko jūs minējāt, varbūt Caunes kungs varētu paskaidrot.

I.Skultāne

Lūdzu! Caunes kungs.

A.Caune

Godātā tiesa! Tātad attiecībā par iedzīvotājiem. Praktiski mēs, pārņemot šo ēku un uzņemoties šo vadību un zinot, ka ēka līters Nr.1 ir avārijas stāvoklī, tātad mēs esam veikuši virkni piedāvājumu visiem iedzīvotājiem mainīt dzīvojamo platību, lai sakārtotu šo īpašumu atbilstoši sanitārtehniskajām normām un visiem noteikumiem.

Tajā pašā laikā, faktiski, mums ir izdevies pārvietot ļoti maz dzīvokļus, kuri piekrituši pārvietoties uz dzīvokļiem, kas ir akciju sabiedrības īpašums, bet labiekārtoti, sakārtoti īpašumi. Tātad, mēs esam, faktiski, šobrīd atbrīvojuši kādus 6 dzīvokļus. Šobrīd ēkā atrodas vēl, abās ēkās, kopā atrodas 13 dzīvokļi. Tātad, konkrēti literā 1 atrodas 10 dzīvokļi, literā 2 atrodas 3 dzīvokļi. Faktiski, dzīvojamais fonds sastāda 37,9 procentus no ēkas kopējā īpatsvara. Tas ir tā. Faktiski, teiksim, šajā ēkā iedzīvotājiem tiek... aģentūra ir ieguldījusi un pastāvīgi iegulda līdzekļus, uzlabojot šo ēku, teiksim, tehnisko stāvokli, ārējo izskatu, inženierkomunikācijas un visu. Faktiski, literā 1 ir ieguldīti apmēram..., tūlīt precīzi pateikšu cik, mums ir 58 tūkstoši latu pēdējos divos gados un literā 2 ir ieguldīti 214 tūkstoši latu. Tātad, faktiski, pakāpeniski notiek šo ēku uzlabošana.

Tajā pašā laikā ir virkne šo komunālo dzīvokļu, kuri faktiski atsakās, gaidot kaut kādu lēmumu par privatizāciju, atsakās pieņemt piedāvājumus, kur mēs piedāvājam normālus dzīvokļus. Cena gan šajos, gan arī citos dzīvokļos, tāpat, ir tāda pati kā pilsētā — 14,8 santīmi. Privatizēt, mēs, teiksim, nopirkt īpašumā mums nav akcionāru... akciju turētājs nav pieņēmis tādu lēmumu, ka mēs varētu pirkt īpašumā dzīvokļus un kādam piedāvāt šos dzīvokļus īpašumā. Tāpat tiek piedāvāti normāli sakārtoti dzīvokļi, bet nu viņi tiek piedāvāti kā īres dzīvokļi.

I.Skultāne

Nav vairāk jautājumu Apsīša kungam? Man būtu jautājums Caunes kungam, varbūt tieši turpinot šo iesākto paskaidrojumu. Vai pēc tam, kad šī māja bija iekļauta "Rosmes" pamatkapitālā, cik tad tur bija izīrēti dzīvokļi? Visi bija izīrēti?

A.Caune

Nē, nu izīrēti bija visi dzīvokļi uz to brīdi, tāpat viņi tika pakāpeniski atbrīvoti šajā laikā no 1995.gada sākot, kaut kur 1995.gadā viņi jau bija iekļauti "Rosmes" pamatkapitālā.

I.Skultāne

Nē, nu, bet, principā tad, kad jūs viņu pārņēmat, bija iekļauts pamatkapitālā, tad bija visi dzīvokļi izīrēti?

A.Caune

Tajā brīdī nē, tajā laikā bija kādi divi dzīvokļi lejā brīvi, pilnīgi brīvi... bet nu viņi bija diezgan... man ir dažas fotogrāfijas... viņi bija diezgan traģiski....

I.Skultāne

Nē, paldies, tik dziļi es nevēlos... Tāpat faktiski bija izīrēti un pilni ar ģimijām. Un tad jūs pakāpeniski atbrīvojāt.

A.Caune

Jā, pakāpeniski atbrīvojās.

I.Skultāne

Un, sakiet lūdzu, vai pēc tam, kad tika, tātad, daļa dzīvokļu atbrīvota, vai tika noslēgti kādi jauni īres līgumi ar citiem īrniekiem?

A.Caune

Mēs absolūti visiem esam piedāvājuši īres līgumus...

I.Skultāne

Nē, tieši par šajā Elizabetes ielā 57, par šiem atbrīvotajiem dzīvokļiem. Vai tika noslēgti arī kādi jauni īres līgumi, izvietoti jauni īrnieki?

A.Caune

Tur ir nomas telpas iekšā. Ne kā dzīvokļi.

I.Skultāne

Nē kā dzīvokļi... bet tās tika iznomātas telpas...

A.Caune

Jā, tās tika iznomātas.

I.Skultāne

Juridiskām personām? Fiziskām personām?

A.Caune

Juridiskām.

I.Skultāne

Tātad tikai juridiskām. Tad jauni īrnieki netiek ievietoti šajā mājā?

A.Caune

Nē.

I.Skultāne

Paldies. Man būtu jautājums... nu es nezinu, varbūt Pētersona kungam. Man tāds jautājums radās: tad ar kuru Ministru kabineta rīkojumu šis nekustamais īpašums Elizabetes ielā 57, tika iekļauts "Rosmes" pamatkapitālā?

J.Pētersons

Tātad bija rīkojums 1995.gada 23. respektīvi, vispirms bija 1993.gada 20.janvārī bija Ministru padomes lēmums Nr...

I.Skultāne

Es atvainojos, es jautāju, kad bija iekļauts pamatkapitālā.

J.Pētersons

Jā. Pamatkapitālā, tātad, ir iekļauts ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1995.gada 23.novembra rīkojumu Nr.717 "Par valsts akciju sabiedrības "Rosme" pamatkapitālu".

I.Skultāne

Bet, vai tad jau iekļāva, jo rīkojumā ir rakstīts "atļaut valsts īpašuma fondam iekļaut valsts akciju sabiedrības "Rosme" pamatkapitālā" un būtībā uz šī pamata zemesgrāmatā jau nav īpašums nostiprināts. Tad kurš ir tomēr tas pamats?

J.Pētersons

Šis te 1995.gada 23.novembra rīkojums.

I.Skultāne

Bet zemesgrāmatā nostiprināts pamatojoties uz 334.rīkojumu?

J.Pētersons

334.rīkojums bija 1996.gada 14.augustā.

A.Caune

Es varbūt precizēšu, ja drīkst.

I.Skultāne

Jā. Lūdzu!

A.Caune

Situācija bija tāda, ka, faktiski, tad, kad mēs pārņēmām šo valsts akciju sabiedrību "Rosme", Ārlietu ministrija kad pārņēma, lielākā daļa īpašuma tiesības, teiksim, uz reģistrāciju zemesgrāmatā nebija sakārtotas. Un, faktiski, mēs veicām visu šo zemesgrāmatu reģistrāciju. Tas, kas saistās tieši konkrēti ar Elizabetes ielu 57, viņa tika agrāk jau reģistrēta zemesgrāmatā, bet lielākā daļa īpašuma tika pēc tam sakārtoti un reģistrēti zemesgrāmatā. Bet tā novirze nebija vienlaicīgi izdarīta, tāpēc ka apmēram 90% īpašuma nebija reģistrēti zemesgrāmatā.

I.Skultāne

Un otrs jautājums man būtu tāds. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar likumu "Par akciju sabiedrībām" tiek definēts, kas ir akciju sabiedrības pamatkapitāls... tāpat, tā ir tā nauda un citas mantiskās vērtības, kas ir nepieciešamas gan akciju sabiedrības darbības uzsākšanai un tās statūtos noteikto mērķu sasniegšanai. Izejot, tāpat, no tā, kādu apsvērumu dēļ šis nekustamais īpašums Elizabetes ielā 57, tika iekļauts akciju sabiedrības pamatkapitālā, ņemot vērā, ka šī dzīvojamā māja bija pilna ar ģirniem? Kā, tāpat, šis īpašums varēja sekmēt akciju sabiedrības mērķa īstenošanu? Pilns ar ģirniem?

A.Caune

Tātad viens no uzdevumiem arī pārņemot... par cik Ārlietu ministrijai bija vajadzība pēc dzīvokļiem, kas būtu nodrošinājusi diplomātisko misiju pārstāvjus ar dzīvokļiem, tas ir viens no Vīnes konvencijas uzdevumiem, kas nosaka "Diplomātiskā servisa aģentūras" darbību un šeit mēs ar šo jautājumu nodarbojamies, tātad, un bija doma tāda, ka atbrīvot šo ēku, lai izremontētu un sakārtotu un izveidotu dzīvokļus, ko piedāvāt diplomātiem. Praktiski šī izvietošana mums neizdodas un ir ļoti sarežģīti.

I.Skultāne

Un tad tālāk. Tātad, ņemot vērā spēkā esošo likumdošanu, vai bija kādas likumīgas iespējas šos īrniekus izlikt no šiem dzīvokļiem, tātad, izbeigt īres līgumus pēc izīrētāja iniciatīvas?

A.Caune

Izlikt likumīgā kārtā vienīgi tos, kas ir nemaksātāji un tādā tas ir... kas labprātīgi neiziet... Tika piedāvāti... tātad visiem ir gan rakstiski atteikumi, gan arī tie cilvēki, kas piekrituši un aizgājuši dzīvot uz citiem dzīvokļiem, ko mēs esam vai nu iegādājušies vai akciju sabiedrības īpašumā esošās mājas, teiksim, pārvietojuši uz citiem dzīvokļiem, sakārtojot šos citus dzīvokļus... Tātad tas ir viss risināts likumīgā ceļā un arī citiem šiem iedzīvotājiem tika piedāvāti varianti.

I.Skultāne

Nu bet tātad būtībā nu pārrunu - piedāvājumu ceļā...

A.Caune

Jā, pārrunu...

I.Skultāne

Un nevis, teiksim, uz likuma pamata laužot šos īres līgumus pēc izīrētāja iniciatīvas?

A.Caune

Nē, mēs neesam laužuši tādā veidā īres līgumus, jo pastāv visiem tie paši noteikumi, viņi maksā to pašu naudu un faktiski apkalpo "Diplomātiskā servisa aģentūras" dienesti apkalpo šīs ēkas un...

I.Skultāne

Un tad pēdējais jautājums būtu tāds. 1992.gadā Ministru padome, pieņemot lēmumu par šī īpašumu atstāšanu valsts īpašumā, faktiski, šis mērķis bija izvirzīts banku iestāžu nodrošināšanai ar telpām. Vai tas saskan ar to mērķi, kādu jūs teicāt? Tātad pastāvēja "Rosmei", ka ir šis diplomātiskais korpuss jāizvieto? Vai šis mērķis tad ir cits?

A.Caune

Šis mērķis praktiski sakrīt un līdz ar to, tātad, šī māja būtu izmantojama tieši tādiem mērķiem un tas sakrītu.

I.Skultāne

Banku iestāžu izvietošanai?

A.Caune

Nē, banku iestāde tur joprojām atrodas, tātad, bija kādreiz Ekonomisko sakaru banka, tā bija bijušās Rūpniecības un celtniecības bankas nodaļa, kas bija izvietota šajā ēkā, un 1991.gadā, kad tika pieņemts šis... faktiski 1992.gada februārī, faktiski, tika pieņemts šis Ministru padomes tajā gadā lēmums, tātad, saistīts bija ar šo īpašumu saglabāšanu valsts vajadzībām. Un valsts vajadzības, es uzskatu, ka visas republikas vajadzības ir arī nodrošināt šīs ārvalstu diplomātiskās misijas ar attiecīgiem dzīvokļiem.

I.Skultāne

Bet tas jau vairs tad ar bankām nav šī dzīvojamā māja.

A.Caune

Tas nav bankām, tas ir jau Ārlietu ministrijai un Latvijas Republikai.

I.Skultāne

Paldies. Cileviča kungam ir kādi jautājumi Ministru kabineta pārstāvim? Lūdzu!

B.Cilevičs

Jā, paldies. Ir daži jautājumi. Varbūt Pētersona kungam. Pētersona kungs, jūs savā runā atsaucāties uz likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 13.punkta redakciju, kas stājās spēkā 1998.gadā. Kāpēc jūs neatsaucāties uz to redakciju, kas tika pieņemta 1996.gada 18.decembrī, kas faktiski stājās spēkā pāris mēnešus pēc tam, kad tika pieņemts Ministru kabineta rīkojums Nr.334 un saskaņā ar kuru tieši vajadzēja izslēgt dzīvojamās mājas no uzņēmēj sabiedrību pamatkapitāla un bija noteikts arī termiņš. Tajā pašā laikā par sagatavošanu privatizācijai to, uz ko jūs atsaucāties, šajā redakcijā nebija. Kāpēc jūs izmantojāt tieši 1998. nevis 1996.gada redakciju, kas toreiz bija spēkā?

J.Pētersons

Godātais Cileviča kungs! Es vadījos, tātad, no tā, kas ir norādīts pieteikuma iesniedzēja, tas ir, Latvijas Republikas Saeimas deputātu pieteikumā norādītajā. Pieteikumā ir norādīta tieši tā redakcija šim te Pārejas noteikumu 13.punktam, kas stājās spēkā no 1998.gada 2.jūnija. Nekas cits šajā pieteikumā nav norādīts. Tā kā šī te redakcija bija spēkā no 1998.gada 2.jūnija, līdz ar to, arī atsauce ir uz šo redakciju.

B.Cilevičs

Paldies. Otrais jautājums. Faktiski, iesniedzēji atsaucās uz atteikumu tā saucamo, privatizēt dzīvokļus tā saucamajā paātrinātajā kārtībā. Jūs minējāt mājas sagatavošanu privatizācijai. Sakiet lūdzu, vai attiecīgs likums ietver kaut kādus ierobežojumus šajā situācijā attiecībā uz tā saucamo paātrināto privatizāciju?

J.Pētersons

Uzskatu, ka jebkāds jautājums par privatizāciju paātrinātu vai nepaātrinātu varētu būt runa tikai tādā gadījumā, ja valsts būtu lēmusi šo objektu privatizēt. Bet šāds lēmums pieņemts nav.

B.Cilevičs

Bet saskaņā ar likumu, Pētersona kungs, situācija ir tieši pretēja. Dzīvojamā māja nav privatizējama, ja Ministru kabinets pieņem lēmumu par neprivatizēšanu. Sakiet, lūdzu, kad Ministru kabinets pieņēma lēmumu par dzīvojamās mājas neprivatizēšanu?

J.Pētersons

Tātad šis lēmums ir pieņemts vēl, kā jau es norādīju, 1992.gadā. Šis bija toreiz vēl bija Ministru padome, tātad, 1992.gada 18.februāra Ministru padomes lēmums Nr.53.

B.Cilevičs

Jā. Paldies. Sakiet lūdzu, kā var izskaidrot grozījumus zemesgrāmatā? Kā jūs apgalvojāt, nekāda īpašuma atsavināšana nenotika un īpašnieks netika mainīts.

J.Pētersons

Grozījumi zemesgrāmatā ir izskaidrojami tikai ar vienu — valsts akciju sabiedrība “Rosme” tika pārdēvēta par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”, līdz ar to bija jānoregulē šis te zemesgrāmatu tituls. Tas ir, par cik zemesgrāmatai īpašums bija reģistrēts uz valsts akciju sabiedrības “Rosme” vārda, tad gluži loģiski, mainot nosaukumu, šis tituls bija jānoregulē, norādot, ka īpašnieks ir valsts akciju sabiedrība “Diplomātiskā servisa aģentūra”.

B.Cilevičs

Jā, bet te jūs izskaidrojāt, kāpēc tika grozīts šis zemesgrāmatas ieraksts 1998.gada 15.septembrī. Bet pirms tam šis ieraksts zemesgrāmatā bija grozīts arī 1997.gada 27.jūnijā, jo pirms tam šis namīpašums tika reģistrēts uz valsts vārda un pēc tam uz akciju sabiedrības “Rosme” vārda. Gadījumā, ja namīpašuma īpašnieks netika mainīts un tātad namīpašums netika atsavināts, kāpēc bija jāmaina ieraksts zemesgrāmatā?

J.Pētersons

Ieraksts zemesgrāmatā tika mainīts tātad uz attiecīgu valdības nolēmumu pamata. Un, kā jau es uzsvēru, tad šeit jau saturās šie viedokļi, un acīmredzot tāpēc mēs šodien atrodamies šajā zālē. Es uzskatu, jūs uzskatāt, ka īpašums ir atsavināts, savukārt Ministru kabinets uzskata, ka īpašums nav atsavināts, jo šāda atsavināšana nav notikusi atbilstoši likumā noteiktajām prasībām.

B.Cilevičs

Paldies. Man ir pēdējais jautājums. Likums “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 1997.gada 27.jūnijā tika papildināts ar 74.panta 5.daļu, ka privatizācijai netiek nodotas neapdzīvojamās telpas, ja tajās izvietoti valsts un pašvaldību uzņēmumi, uzņēmējsabiedrības vai iestādes. Ja pašvaldībai privatizācijā tiek nodota dzīvojamā māja, tās neapdzīvojamās telpas, kurās izvietoti valsts uzņēmumi vai iestādes, saglabājamās valsts īpašumā, ierakstāmas zemesgrāmatā uz valsts vārda. Un tā tālāk. Kā jūs uzskatāt, vai tas nebūtu juridiski daudz korektāk, ja tieši 74.panta 5.daļas norma tiktu pielietota šajā

gadījumā ?

J.Pētersons

Nu, par cik tas nav norādīts pieteikumā, tad man ir vispirms jāiepazīstas ar šo te 5.punktu, t.i., 5.daļu, es atvainojos.

B.Cilevičs

Jo faktiski lietas būtība ir tāda, ka saglabājamās valsts īpašumā neprivatizējamas ir tikai nedzīvojamās telpas un dzīvokļus var privatizēt, jo šī norma to atļauj. Vai jūs nedomājat, ka korektāk būtu tomēr tā rīkoties?

J.Pētersons

Bet, Cileviča kungs, likums, šī te paša likuma 74.panta 4.daļa, tātad, nosaka, ka privatizācijai netiek nodotas valsts dzīvojamās mājas, par kuru neprivatizēšanu, saglabāšanu valsts īpašumā Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu. Es domāju, ka nevaram mēs skatīt vienu likuma normu izrauti no visu likumu konteksta un, piemērojot likumu tulkošanas metodes, kuras jau es arī pieminēju, es uzskatu, ka šinī gadījumā ir pieņemts lēmums par ēkas neprivatizēšanu un kaut kāda darbība ar to tikai var notikt pēc tam, ja Kabinets pieņemtu lēmumu tomēr šo ēku privatizēt.

B.Cilevičs

Un pats pēdējais jautājums. Šis Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmums, uz ko jūs atsaucāties, tas 2.punkts skan tā: saglabāt pirmajā pielikumā minētās ēkas valsts īpašumā, noteikt, ka minēto ēku līdzšinējā valdītāja nedzīvojamo telpu nomas līgumus turpmāk slēdz vai pagarina ar Latvijas Republikas Ministru padomes atļauju. Nedzīvojamo telpu. Noteikt, ka telpas banku iestādēm pirmajā pielikumā minētajās ēkās piešķir Latvijas Republikas Ministru padome, saskaņojot ar Latvijas Banku un Rīgas pilsētas izpildkomiteju. Sakiet, lūdzu, kāda konkrēta vārdkopa šeit aizliedz privatizāciju vai satur to lēmumu par neprivatizēšanu - dzīvokļu neprivatizēšanu.

J.Pētersons

Tātad, šeit ir skaidri un gaiši norādīts, ka saglabāt pirmajā pielikumā minētās ēkas valsts īpašumā. Līdz ar to es uzskatu, ka šis jautājums par neprivatizēšanu ir ietverts šajā formulējumā.

B.Cilevičs

Paldies, man vairāk jautājumu nav.

I.Skultāne

Tiesnešiem nav jautājumu? Paldies. Sēdieties.

Vai lietas dalībniekiem tagad nav radušies kādi lūgumi un vai ir nepieciešams pārtraukums pirms tiesas debatēm?

B.Cilevičs

Nē, paldies, nevajag. Nav lūgumu un nav vajadzīgs pārtraukums.

I.Skultāne

Un Ministru kabineta pārstāvjiem?

J.Pētersons

Paldies. Lūgumu nav, uzskatu, ka pārtraukums nav nepieciešams.

I.Skultāne

Paldies.

Tātad paziņoju, ka lietas izskatīšana pēc būtības ir pabeigta un pārejam pie tiesu debatēm. Tiesu debatēs pirmajam tiek dots vārds pieteikuma iesniedzēju pārstāvim. Lūdzu, Cileviča kungs!

B.Cilevičs

Paldies.

Augsti godātā tiesa! Iepazīstoties ar Latvijas Republikas Ministru prezidenta Bērziņa kunga 2000.gada 9.augusta un 1.septembra atbilžu vēstulēm, kuras tika adresētas Satversmes tiesai, uzskatām, ka tajās izteiktie apsvērumi nenorāda, ka nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušana valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pamatkapitālā nav

pretlikumīga. Uzskatām, ka tajās izteiktie argumenti ir nepamatoti un neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem.

Lai noteiktu, vai Ministru kabineta rīcība šajā situācijā atbilst likuma prasībām, faktiski, jāatbild uz trīs jautājumiem:

1. Kā īpašumā atradās šī māja brīdī, kad stājās spēkā likums “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”?
2. Vai Ministru kabinets likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 4.daļas noteiktajā kārtībā ir pieņēmis lēmumu par šīs mājas neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā, vai šāds lēmums netika pieņemts?
3. Vai Ministru kabinets rīkojās ar šo īpašumu pēc likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” stāšanās spēkā atbilstoši šī likuma Pārejas noteikumu 2., 3. un 13.panta prasībām?

Izskatīsim šos jautājumus pēc kārtas.

Pirmais. No lietas materiāliem skaidri redzams, ka uz brīdī, kad stājās spēkā likums “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju”, šis namīpašums bija piekritīgs valstij. To apliecina arī zemesgrāmatas izraksts. 1995.gada 7.septembrī īpašuma tiesības tika nostiprinātas Latvijas valstij Finanšu ministrijas personā. Tātad, namīpašuma mantiskais statuss pilnīgi atbilst likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 1.panta 18.punkta definīcijai. Un līdz ar to uz šo māju pilnīgi attiecas šī likuma normas. Tātad, īrniekiem ir tiesības privatizēt viņu īrētos dzīvokļus. Tātad, no lietas materiāliem skaidri izriet, ka tā ir dzīvojamā māja un manuprāt šis jautājums nemaz strīdīgs nav.

Tātad otrs. Šīs tiesības īrniekiem var ierobežot vienīgi likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 4.daļas noteiktā kārtība. Tātad, ja Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par dzīvojamās mājas neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā.

Savā 1.septembra atbildes rakstā Ministru prezidents Bērziņa kungs norāda, ka Latvijas Republikas Ministru padomes 1992.gada 18.februāra lēmuma Nr.53 “Par banku iestāžu tīklu attīstību un to nodrošināšanu ar darba telpām” mērķis bija saglabāt nekustamo īpašumu Rīgā, Elizabetes ielā 57, valsts vajadzībām, tādējādi nepakļaujot to denacionalizācijai.

Ņemot vērā, ka valsts īpašuma denacionalizācija un valsts īpašuma privatizācija nav identiski jēdzieni, to arī Pētersona kungs atzīst, var secināt, ka īpašuma izslēgšana no teorētiski denacionalizējamo dzīvojamo māju skaita nebūt nenozīmē, ka īpašums tiek automātiski izslēgts arī no privatizējamo dzīvojamo māju skaita. Ministru padomes lēmuma pieņemšanas brīdī 1992.gadā nevarēja pastāvēt mērķis izslēgt nekustamo īpašumu Elizabetes ielā 57, no privatizējamo dzīvojamo māju skaita, jo pati privatizācija sākusies tikai 1995.gadā. Nevar izslēgt kaut ko no procesa, kas vispār nav sācies un kura nosacījumi vēl nemaz nav noteikti ar likumu.

1997.gadā 11.jūnijā Saeima pieņēma grozījumus likumā “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” saskaņā ar kuriem 74.panta 4.daļa tika izteikta jaunā redakcijā, proti, privatizācijai netiek nodotas valsts dzīvojamās mājas, par kuru neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu. Tādējādi, likumdevējs uzskatīja par vajadzīgu atdalīt jēdzienus neprivatizēšana un saglabāšana valsts īpašumā, kas

nozīmē, ka šī jēdzieni nav identiski.

Likuma 74.panta 4.daļas jaunā redakcija, kurā tika tieši ietverts vārds “neprivatizēšana”, nepārprotami norāda uz to, ka valdības lēmums tikai par saglabāšanu valsts īpašumā nav pietiekams, lai izslēgtu valsts dzīvojamo māju no privatizējamo dzīvojamo māju skaita.

Ir būtiski, ka gadījumā, ja mājas denacionalizācija tiek atteikta ar mērķi saglabāt dzīvojamo māju valsts īpašumā, likums paredz mājas bijušajiem īpašniekiem kompensācijas. Gadījumā, ja Ministru kabinets pieņem lēmumu par dzīvojamās mājas neprivatizēšanu, nekādas kompensācijas nav paredzētas ar likumu. Tātad, ja lēmums, uz ko atsaucas Ministru prezidents, patiešām tiktu pieņemts ar mērķi nepakļaut māju privatizācijai, lēmumā būtu jāiekļauj normas, kas paredzētu īrnieku tiesību aizsardzību, piemēram, citu dzīvokļu piešķiršanā īpašumā vai lietošanā, vai naudas kompensācijas un tā tas notiek arī praksē citos gadījumos, piemēram, ar mājām Torņa 3 un Torņa 5, kas tika izslēgti no privatizējamo skaita ar nolūku nodot to Saeimas lietošanā. Taču šis lēmums šādu normu nesatur.

Saskaņā ar 1994.gada 8.jūnija likuma “Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību” 9.pantu normatīvajiem aktiem nav atpakaļejoša spēka. Tādēļ likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” 74.panta 4.daļas norma nozīmē, ka Ministru kabinetam vajadzēja pieņemt lēmumu par īpašuma neprivatizēšanu un saglabāšanu valsts īpašumā pēc, nevis pirms likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” stāšanās spēkā.

Beidzot, likums skaidri runā par Ministru kabineta pieņemto lēmumu, bet atbildes raksts atsaucās uz Ministru padomes pieņemto lēmumu. Un es domāju, ka tomēr Ministru padome un Ministru kabinets tās ir divas dažādas institūcijas un šajā kontekstā nu nevar uzskatīt, ka it kā šīs institūcijas ir identiskas.

Tātad, Ministru kabinets nekad nav pieņēmis lēmumu par nekustamā īpašuma Elizabetes ielā 57, neprivatizēšanu un Ministru prezidentam nav pamata atsaukties uz likuma 74.panta 4.daļas normu. Tādējādi dzīvokļu privatizācija tika atteikta mājas īrniekiem nelikumīgi.

Trešais. Vai nekustamā īpašuma Elizabetes ielā 57, ieguldīšana valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā 1996.gadā ir uzskatāma par atsavināšanu un vai tā atbilst likumam “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumu 13.pantam? Valdība pieņēma lēmumu par šīs mājas ieguldīšanu valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitālā 1996.gada 16.augustā, rīkojums Nr.334. Caunes kungs atsaucās arī uz kādu citu lēmumu, bet diemžēl lietā šādu citu materiālu nav un ieraksts zemesgrāmatā ir izdarīts tieši pamatojoties uz rīkojumu Nr.334. Taču tā paša gada 28.novembrī Saeima papildināja likumu “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas noteikumus ar 13.pantu, t.i., 13.punktu, kas paredzēja valsts uzņēmēj sabiedrību pamatkapitālā iekļauto dzīvojamo māju izslēgšanu no uzņēmēj sabiedrības pamatkapitāla un to nodošanu attiecīgo administratīvo teritoriju pašvaldībām vai Centrālajai dzīvojamo māju privatizācijas komisijai privatizācijai. Faktiski, Ministru kabinets ignorēja šo likuma normu un neizslēdza šo māju no valsts akciju sabiedrības “Rosme” pamatkapitāla.

Ministru prezidents Bērziņa kungs savā atbildes rakstā apgalvo, ka 1999.gada 18.marta Ministru kabineta rīkojums Nr.128 “Par valsts akciju sabiedrību “Diplomātiskā servisa aģentūra”” tikai esot precizējis valsts mantisko ieguldījumu valsts akciju sabiedrībā “Diplomātiskā servisa aģentūra”. Taču, gan šis precizējums, gan arī pats precizēts rīkojums ir klajā pretrunā ar likuma “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” Pārejas

noteikumu 13.punktu.

Turklāt, Ministru kabineta rīkojums Nr.128 atšķirībā no 1996.gada 4.augustā pieņemtā rīkojuma Nr.334 bija pieņemts brīdī, kad minētā likuma Pārejas noteikumu 13.punkts jau divarpus gadus bija spēkā.

Mēs apstrīdam tieši 1999.gada 18.marta Ministru kabineta rīkojumu Nr.128, jo iepriekšējais akts, proti, Ministru kabineta 1996.gada 4.augusta Ministru kabineta rīkojums Nr.334 "Par valsts akciju sabiedrību "Rosme"" zaudējis spēku pēc 1999.gada 18.marta rīkojuma Nr.128 stāšanās spēkā. Un būtu bezjēdzīgi apstrīdēt spēkā neesošu normatīvo aktu.

Kā mēs jau konstatējām, uz brīdi, kad stājās spēkā likums "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju", nekustamais īpašums Elizabetes ielā 57, atradās valsts īpašumā. Kā izriet no Ministru prezidenta Bērziņa kunga atbildes raksta, šobrīd šis nekustamais īpašums ir valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" īpašums. Par to liecina arī izraksts no zemesgrāmatas. 1997.gadā 27.jūlijā, tas ir, brīdī, kad likuma Pārejas noteikumu 13.punkts jau bija spēkā, īpašuma tiesības uz šo nekustamo īpašumu tika nostiprinātas valsts akciju sabiedrībai "Rosme" un 1998.gada 15.septembrī, sakarā ar šīs akciju sabiedrības nosaukuma maiņu, valsts akciju sabiedrībai "Diplomātiskā servisa aģentūra". Tātad, notika īpašnieka maiņa vai atsavināšana klajā pretrunā ar likuma prasībām.

Arī valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" statūti skaidri norāda uz to, ka nekustamais īpašums Elizabetes ielā 57, vairs nav valsts īpašums. Tātad tika atsavināts. Statūtu 1.6.punkts nosaka, ka sabiedrībai ir atsevišķa manta; 1.7.pants — sabiedrība ir atbildīga par savām saistībām ar visu tai piederošo mantu, uz kuru var vērst piedziņu saskaņā ar likumu; 2.2.pants — minētie valsts darbības virzieni tajā skaitā 2.2.3. — sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana. Tātad, valsts akciju sabiedrības statūti skaidri liecina, ka valsts pilnīgi piešķir īpašuma tiesības uz šo namīpašumu valsts akciju sabiedrībai "Diplomātiskā servisa aģentūra". Pat sabiedrības likvidācijas gadījumā, saskaņā ar statūtu pantu 10.2. to veic Privatizācijas aģentūra saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju". Tātad, valsts akciju sabiedrības īpašums likvidācijas gadījumā tiks privatizēts nevis atdots atpakaļ valstij. Tas vēlreiz apliecina, ka Ministru kabinets rīkojās ar šo namīpašumu tieši pretēji likuma prasībām - nevis izslēdzot to no valsts uzņēmējsabiedrības pamatkapitāla, nododot privatizācijai, bet piešķirot īpašuma tiesības atsevišķai juridiskai personai — valsts akciju sabiedrībai "Diplomātiskā servisa aģentūra".

Augsti godātā tiesa! Mēs visi zinām, cik sociāli svarīgi ir šodien ar dzīvokļiem saistītie jautājumi. Latvijas likumdošana nosaka vispārējo principu - ja dzīvojamā māja netiek pakļauta denacionalizācijai, īrniekiem ir tiesības privatizēt viņu īrētos dzīvokļus. Jebkurš izņēmums no šī vispārējā principa būtiski aizskar šo personu tiesības. Tāpēc visos šajos gadījumos valstij jārīkojas juridiski nevainojami. Diemžēl šajā situācijā par valdības rīcību to pateikt nevar.

Es ceru, ka Satversmes tiesa parādīs savu augsto profesionālismu un patiesu neatkarību un aizstāvēs Latvijas pilsoņu un nodokļu maksātāju intereses.

Paldies.

I.Skultāne

Vārds tiesu debatēs tiek dots Ministru kabineta pārstāvim. Lūdzu!

J.Pētersons

Godātā tiesa! Godātais pieteikuma iesniedzēju pārstāvis! Ņemot vērā tos lietas apstākļus un materiālus, kas pārbaudīti tiesas sēdē, uzskatām, ka pieteikuma iesniedzēju argumenti un pierādījumi nav pietiekami, lai pieņemtu nolēmumu par to, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojums Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrību "Diplomātiskā servisa aģentūra"" tā apstrīdētajā daļā neatbilst Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam un 13.punktam.

Izskatot lietu pēc būtības, saistībā ar minētā likuma Pārejas noteikumu 2.punkta pirmo teikumu nav apstiprinājies tas, ka nekustamais īpašums Rīgā, Elizabetes ielā 57, būtu atsavināts. Norādītā likuma norma, pirmkārt, attiecas uz valsts dzīvojamām mājām, bet ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, atrodas valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" īpašumā Civillikuma, kā arī Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" izpratnē, nevar tikt uzskatīta par valsts dzīvojamo māju.

Litera Nr.1 kopējā platība ir 2009,30 m², no kura dzīvojamais fonds ir tikai 1297,27 m². Kopumā nekustamajā īpašumā Rīgā, Elizabetes ielā 57, dzīvojamā platība ir tikai 37,9% no kopplatības, kas būtībā apšaubā to, ka vēl pirms iekļaušanas valsts akciju sabiedrības "Rosme" pamatkapitālā konkrēto objektu varēja uzskatīt par dzīvojamo māju.

Otrkārt, Civillikuma, kā arī Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību" izpratnē un piemērojot sistemātisko, tas ir, noskaidrojot tiesību normas jēgu no tiesību normu savstarpējā sakara viedokļa, teoloģisko, tas ir, noskaidrojot tiesību normu jēgu, lai ar attiecīgo tiesību normu sasniegtu lietderīgu un taisnīgu mērķi, tiesību normas tulkošanas metodes, secināms, ka ēka, to iekļaujot valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā, nav atsavināta, bet gan valsts realizējusi savas tiesības attiecībā uz nekustamā īpašuma izdevīgu un efektīvu apsaimniekošanu. Ēka Rīgā, Elizabetes ielā 57, likumīgi iekļauta valsts akciju sabiedrības pamatkapitālā, ievērojot Latvijas Republikas likumu... ar Latvijas Republikas likumu "Par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtu sabiedrībās" noteikto.

Valsts akciju sabiedrības kā mākslīga, tiesīga, subtiesiska subjekta izveidošana, kā to savulaik norādījuši F.Konradi un A.Valtera grāmatā "Civillikums ar paskaidrojumiem. Lietu tiesības" 45.lappusē, tiesību nolūks bija dot iespējamību sasniegt zināmus valstī un tiesībām nepieciešamus mērķus ar to, ka no šiem mērķiem izrietošiem jēdzieniem tiek piešķirta ilgstoša spēja tiesību iegūšanai, izlietošanai un zaudēšanai.

Izskatot lietu pēc būtības saistībā ar Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 3.punktu, nav apstiprinājies tas, ka ēka būtu atsavināta, iekļāta vai apgrūtināta ar lietu tiesībām.

Attiecībā uz minētā likuma Pārejas noteikumu 13.punktu, kad ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojumu Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra"" nav pieņemts nekāds nolēmums par ēkas Rīgā, Elizabetes ielā 57, iekļaušanu uzņēmējsabiedrības pamatkapitālā. Rīkojums Nr.128, faktiski, vērsts uz

zemesgrāmatu titula regulēšanu, nevis uz īpašumu attiecību mainīšanu.

Pie tam, pieteikuma iesniedzēji, atsaucoties uz Pārejas noteikumu 13. punktu, nepareizi tulkojuši konkrēto tiesību normu, jo tā attiecas uz tālāko darbību pēc visu izdevumu par dzīvojamās mājas sagatavošanu privatizācijai segšanas, lai gan Ministru kabinets vispār nav lēmis par nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57, nodošanu privatizācijai.

No pieteikuma izriet, ka faktiski tiek apstrīdētas valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu Rīgā, Elizabetes ielā 57, kas pēdējai ir nostiprinātas zemesgrāmatā Rīgas pilsētas Zemesgrāmatu nodalījumā Nr.2447.

Civillikuma 994.pants nosaka, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatās.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts jau 1998.gada 28.oktobrī izskatot lietu Nr.SK-629 ir norādījis, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesības pār lietu, ko pretendents uz lietu var apstrīdēt tikai ar īpašuma prasību. Bez īpašuma prasības celšanas nevar tikt izbeigtas valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra" pilnīgas varas tiesības pār lietu, tas ir, nekustamā īpašuma Rīgā, Elizabetes ielā 57.

Lūdzam tiesu vispusīgi izvērtēt lietas materiālus un pieņemt nolēmumu, ka Latvijas Republikas Ministru kabineta 1999.gada 18.marta rīkojums Nr.128 "Par valsts akciju sabiedrības "Diplomātiskā servisa aģentūra"" atbilst Latvijas Republikas likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" Pārejas noteikumu 2.punkta pirmajam teikumam, 3.punktam un 13.punktam.

Paldies.

I.Skultāne

Paldies.

Līdz ar to pasludinu tiesu debates par slēgtām. Vai lietas dalībnieki vēlas izteikt arī repliku?

B.Cilevičs

Nē, paldies.

I.Skultāne

Ministru kabineta pārstāvji? Nē.

Vai nav radušies kādi nosacījumi tiesvedības izbeigšanai lietā? Vai pusēm nav ziņas? Pieteikuma iesniedzējam? Nav. Ministru kabineta pārstāvim? Nav.

Tiesa, apspriežoties uz vietas, nolēma, ka spriedums šajā lietā tiks pasludināts 2000.gada 31.oktobrī pulksten 14.⁰⁰ Satversmes tiesas sēžu zālē Rīgā, Alunāna ielā 1.

Un līdz ar to šī Satversmes tiesas sēde ir beigusies.

Stenogrāfiste M.Ceļmalniece

Tiesas sēdes sekretāre E.Rozenberga